KURJER WARSZAWSKI

D. 30. Maia. ŚRODA. Rok 1832.

№ 146.

WSPOMNIENIA. Koronacja Stefana Batorego 1576.

N. PAN, mianował Jeneralnego Konsula Cesarsko-Austrjackiego Barona *Exnera* (Oexner), Kawalerem Orderu S. *Stanisława* 2ej klassy.

Na dniu 16 Lipca r. z. na kolonji *Dębniaki* zwanej, w Obwodzie *Łęczyckim*, wszczął się ogień, przez który zniszczone zostały stajnia, wozownia, rozmaite inwentarze i sprzęty gospodarskie własnością *Ludwika Frejgang* kolonisty będące, wartości zaprzysiężonej na 5000 przeszło złotych. Że zaś ogień ten był podłożony, powziął tenże *Frejgang* podejrzenie na *Katarzynę Mulketynkową* wdowę, swoią dawną gospodynią, która tembardziej toż podejrzenie iego przeciwko sobie zwiększyła, gdy zaraz po tymże czynie zbiegła i dopiero w kilka tygodni uiętą została i właśnie w tedy pociągnięta do odpowiedzialności sądowej wyznała dobrowolnie, iż gdy była gospodynią, *Frejgang* żył z nią tak iak z żoną pod przyrzeczeniem ślubów małżeńskich, czego iednak niedopełniwszy oddalił ią ze służby bez przyzwoitego nawet wynagrodzenia. Za takie więc pokrzywdzenie, pałaiąc zemstą i nienawiścią powzięła zamiar podpalenia iego zabudowań. Jakoż dnia tego odprowadzaiąc córkę swą z miasta *Grabowa* do wsi *Sobotki*, postanowiła zamiar swój do skutku doprowadzić i tym celem wzięła z sobą krzesiwko, które na parę dni wprzód umyślnie do spełnienia tej zbrodni kupiła, a które wraz z szkatułką i hubką w szmatę obwinęła. Odprowadziwszy zaś za bór córkę swą zboczyła z właściwej drogi i udała się na holendry *Dębniaki*, gdzie przybywszy wśród nocy skrzesała ogień, zatliła hubkę i weszła z takową na podworze *Frejganga* a otworzywszy wrota od stajni, tleiącą hubkę w szmatę obwiniętą wrzuciła na górę pomiędzy słomę, o której wiedziała, że się tam znajduie, poczem te od stajni przymknęła i wśród ulewnego deszczu do miasta *Grabowa* udała się, gdzie dochodząc spostrzegła palące się zabudowanie *Frejganga*, w które ogień podłożyła. Gdy przyznanie to obwinionej okazało się być zgodnem z okolicznościami przez inkwizycją wykrytemi a towarzyszącemi temu czynowi podpalenia; Sąd sprawiedliwości kryminalnej Wdztwa Mazow: i Kalis: wyrokiem swoim w d. 28 z. m. wydanym, jako przekonaną o dopełnienie zbrodni podpalania zabudowań Ludwika *Frejganga* z wszelką rozwagą i przytomnością umysłu, skazał tęż Katarzynę *Mulketynkową* z mocy Art: 142 Kodexu karnego i Ar: 2 Ustawy Sejmowej z d. 1 Czer: 1825, tudzież Art: 31, 41, 47 tegoż Kodexu na *więzienie warowne* przez całe życie z skutkami tej kary, a mianowicie na trzykrotne oprowadzenie iej po miejscu popełnionej zbrodni z miesięczną przerwą i odebranie przy każdem oprowadzeniu *chłosty publicznej po rózg* 20, nadto trzykrotne ogłoszenie wyroku w Gminach Grabowa i Maszewa.

Szanownym Prenumeratorom na *Słownik Łacińsko-Grecko-Polski* układu W. *Welke* Prof: Uniwersytetu Król: Warszawskiego, donosi się, iż Słownik ten iuż iest zupełnie ukończony, i wyszedł z druku w Drukarni Stereotypowej, w Warszawie przy ulicy Królewskiej Nr 1065

w pałacu *Dębowskich*. Przedaie się ieden exemplarz po zł. 20. — Gdy ostatnie dwie sekcje dużej *Mappy Polski* w 8miu częściach, przez Proffesora *Kolberga*, iuż wyszły; przeto Szanowni Prenumeratorowie w Magazynie *A. Dal Trozzo*, odebrać iuż takowe mogą. W tymże Magazynie dostać również iuż można kompletnych exemplarzy tejże Mappy po zł. 32, a że takowa na dużej dosyć skali, bo ieszcze raz tak dużej, iak iest Mappa *Engelharta* w 4ch sekcjach, przytem z wszelką akuratnością najstaranniej wypracowaną została, spodziewać się przeto należy, iż każdy z Szanownych nabywców, zupełnie z niej będzie zadowolony. — Do składu Wód Mineralnych naturalnych w domu *Petyskusa* Nr 473, w handlu Korzennym, gdzie główna Dystrybucja Tabaki, przybył pierwszy transport świeżych Wód *Obersalzbrun*, *Salcerska*, *Marjenbadzka*, *Krejc*, *Egerska*, *Pilnauska*, *Saidszycka*, *Gorzka*, *Solje*, *Karlsbadzka* w półfuntowych paczkach. Za świeżość tychże Wód zaręcza się. — Kurs wczorajszy: Dukaty hol: nowe zł. 19 i gr. od 11 do 12; Assygnaty Ross: 100 rub: zł. 179 i gr. 10; Listy zastawne 87; Obligacje udzia: 335. — Wieczór tańcuiący u Pana *Dorwil* między Aleami, odłożony do Soboty. — Mianowanowany Reientem Kancellarji Powiatu Lubelskiego Jgnacy *Sobolewski*, rozpoczął swe urzędowanie.

Hrabia *Orłów* wrócił do *Petersburga* dnia 16 b. m. — Maiątek pozostały po Prezesie *Perje* iest bardzo znaczny. — Są doniesienia, lecz niepewne o utarczcę na wyspie *Maderze* między oddziałem wojska Cesarza *Don Pedra* który wylądował, a załogą należącą do wojsk Królewicza *Don Michała*. — W *Ankonie* była niespokojność, z powodu nieporozumień Żandarmów Papiezkich, którzy wrócili do tego miasta, a iegoż mieszkańcami. — Słychać, że kilku Jenerałów *Francuzkich* wejdzie w służbę *Belgicką*. — Monitor *Paryzki* pod d. 18 b. m. ieszcze niedonosi o zmianie Ministrów Francu: — Gdy d. 17 b. m. doniesiono w *Paryżu*, iż Lord *Grej* wszedł do urzędowania pierwszego Ministra Angiels: papiery w giełdzie Paryzkiej znacznie się podniosły i natychmiast ucichła pogłoska że Marszałek *Sult* zostanie Prezesem rady Ministrów. — Królewicz Xże *Orleański* odwiedził zwłoki nieboszczyka *Perjego*. Przy obchodzie pogrzebowym tego Prezesa miał także mowę *Roie Kolar*. — Podróż którą odbędzie Królewicz Xże *Orleański* do niektórych miast Francu: ma być bardzo ważną. — Xże *Oranji* ciągle odbywa rewje wojsk *Holenders:* — Marszałek *Żerar* wkrótce wyiedzie do armji północnej. — Dwa okręty parowe wypłyną dla zabrania okrętu *Sardyńskiego* na którym miała się znajdować Xżna *Berry*. — Cesarz i Cesarzowa *Austrjaccy* przyjmowali w *Gracu* wszelkie władze i znakomitych obywateli, oraz zwiedzili rozmaite instytuta i osobliwości. — Niektóre pisma twierdzą, że Xżna *Berry* znajduie się we *Francji*. — W *Wandei* w wielu miejscach znowu usiłowano wywiesić białe chorągwie, czemu władze miejscowe zapobiegły. — Rossyjski Poseł Hra: *Poco di Borgo*, przed odjazdem z *Paryża*, pożegnał Króla *Francuzów* i przedstawił pierwszego Sekretarza Poselstwa, który wczasie iego nieobecności zastępować go będzie. — W *Rzymie* w dniu Jmienin Króla Francuzów *Filipa*, Kardynałowie nie złożyli iak zwykle powinszowania Posłowi Francuzkiemu, o co się on użalał przed *Ojcem S.* Na obiedzie dyplomatycznym u tegoż Posła znajdowało się mało osób, chociaż wiele było zaproszonych. — W *Jenewie* wszczęła się cholera. — Król *Francuzów* d. 14 b. m. wydał wyrok powołuiący do wojska 80,000 ludzi należących do spisu z roku 1831. — Rząd

Holenderski zakazał wywozu zboża i innych rozmaitych towarów do *Belgji*. — Ma nastąpić zmiana Ministrów Holenderskich. — Wszystkie gazety *Paryzkie* są napełnione opisami pogrzebu Prezesa *Perje*, Ludu było mnóstwo, niektórzy Kupcy pozamykali sklepy etc. — Dwór Królewsko *Saski*, został okryty nową żałobą, dnia 22 b. m. żyć przestała Małżonka Xcia Następcy, córka Cesarza *Austrjackiego*, maiąc lat 31. — Wiadomości z *Londynu* są z 20 b. m. Ministerjum ciągle odbywało narady, i dla tego 19go nie było posiedzenia Izb. Mianowanie Parów dotąd nienastąpiło. Żadnych ieszcze dyskussji o proiekt reformy w Izbie wyższej w tych dniach niewnoszono, a zatem i wiadomość o przyięciu proiektu iest zawczesną.

Dziennik Mody donosi że teraz widać wiele szalów z tkanki prześlicznej, zwane *Hernani*. Damy noszą parasoliki maiące rączkę z drzewa rozmaitego, zakończoną gałeczką złotą, przez którą przeciągnięty iest sznureczek czarny który się zakręca na rękę, wierzch najwięcej robią z mory białej. Najwięcej kwiaty zdobią kapelusze: kładą się z boku razem ze wstążkami które ie przeplataią. Do wielu kapotek daią tylko iedną różę z boku co czyni effekt bardzo ładny. Noszą także kapelusze z tiulu wyszywanego włuczką kolorową, do takiego Kapelusza dodaią się kwiaty zgadzaiące się z wyszyciem. Perkale w desenie są bardzo w modzie, najwięcej używaią w gałązki winne i róże. Kamieni i innych bižuterji wcale odnieiakiego czasu niewidać, iedna tylko sprzączka u paska i kolczyki. Trzewiki noszą teraz Damy z skóry bardzo miękkiej angielskiej, buciki używaią tylko na wielki negliż. Kolor czarny najwięcej iest używany na fraki i surduty. Kawalerowie modni maią teraz pantaljony kolorowe w kratki, paski i t. d., najmodniejsze są z taśmą axamitną pobokach. Kamizelki materjalne w desenie noszą się teraz prawie do każdego ubrania.

Moralność. Niema większej dla rodziców kary iak kiedy ich dzieci kłócą się i nienawidzą. — Syn który obraziwszy ojca, zamiast go przeprosić gniewa się i zemsty szuka iak Ablon czynił, iest niegodziwy i smutego doczeka się końca. — Najpodlejsza zemsta kiedy podstępna. — Niemożna nikomu większej krzywdy czynić, iak odbieraiąc mu przyiaźń ludzką, zwłaszcza kiedy on iest iej godzien. — Nieszczęście próbuie przyiaciół; ci których zła dola od nas nie oddali, ci są prawdziwi. — Choćbyś nie był oddawna osiadły w ziemi w której mieszkasz, skoro z niej chleb iesz, powinieneś ią kochać.

Wdowa. — Epigramma.

„Dzień dobry" „Sługa Pani, po kimże w żałobie?"
„Po najlepszej, najdroższej mej duszy osobie"
„Czy niemożna by wiedzieć?" „po mężu niestety!
„Ale, mówią że Acan piszesz na Kobiety,
„Proszę niech podobnego nic iuż nieusłyszę,
„Niech się Pani niegniewa, to się tylko pisze."
„I do czegóż podobne, pisząc nieczuć tego?"
„Podobne do żałoby i do serca twego." — S. B.

SZARADA.

Pierwsze z *4tem* iuż kończy, *3cie* z *2giem* działa,
Wszystko żywi czyli iest czerwona czy biała.
(Zeszła Szarada *Baranina*.)

Urząd Municypalny M. S. Warszawy. — Dnia 1go następuiącego miesiąca Czerwca o godzinie 10 z rana w Wydziale Administracyjnym Urzędu Municypalnego odbędzie się głośna licytacja na entreprysę wyreperowania Bulwarku i postawienia Barjer nad brzegem Wisły w prost ogrodu Zamkowego pod Tarassem. Konkurenci do takowej entrepryzy zechcą się zebrać w miejscu i czasie wyrażonym i przedstawić dyryguiącemu licytacią, kwity Kassy Ekonomicznej Miejskiej na dowód, że wadjum w kwotach po zło. 1,000 do tejże Kassy poskładali. Jnne warunki każdego czasu w Wydziale Administracji codziennie od godziny 7ej rano do 3ej z południa przejrzane być mogą. Uprzedza wreszcie Urząd Municypalny Konkurentów, że wadja w goto-

wiznie na miejscu licytacji przyjmowane nie będą, a że Kassa Miejska z powodu innych zatrudnień w godzinach rannych wadjów przyjmować nie może, wypada przeto, żeby Konkurrenci udawali się z wadjami do Kassy przed terminem licytacji po południu o godzinie 4tej. Niestósuiący się do tego ostrzeżenia, sam sobie winę przypisze, gdy nie będzie do licytacji przypuszczonym. — Referendarz Stanu Prezydent *J. Łaszczyński.* Sekretarz Jeneralny *G. Jahołkowski.*

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Werner Dyrektor Jlny Loterji z Petersburga, Lipiński Sta: Oby: z Skork, Dębicki Podsędek z Augustowa, Wessel Jg: Oby: z Radzyńs', Przewłocki Klem: Oby: z Gub: Podolskiej, Żaboklicki Kassjer Wojewódzki z Siedlec, Gumińska Józ: Oby z Gub: Grodzieńskiej, Kossecki Pa: Oby: z Hrubieszowskiego, Cieszkowska Cecylja Oby: z Suchej, Buszen Jenerał z Radomia, Małachowski Wła: Hr. z Nowego Miasta, Wąsowicz Kar: Oby: z Dębiny, Galiczyn Michał Xże Kamerjunker z Wiednia, Racięcki Sędzia Tryb: z Płocka, Winnicki Doktór Med: z Gombina, Barkowski Urzędnik z Szczawina.

DONIESIENIA.

WODA Gorzka Saidszycer Bitterwasser i Egierska nadeszły do składu głównego Wód Mineralnych w handlu M. B. Gordon Wdowy przy ulicy Długiej, niemniej nasienie KONICZYNY czerwonej hollenderskiej.

Doniesienie Loteryjne Z KANTORU WERTHEJMA. LOSÓW KUPNYCH DO PIĄTEJ KLASSY, której ciągnienie dnia 6 Czerwca w Środę następuiącą się rospocznie, (całkowitych po zło: 134 gr: 15, ćwierciowych po zł: 33, gr: 19,) w moim Kantorze każdego czasu dostać można. Główniejsze wygrane w tej klassie są: Zło. 200,000 100,000, 50,000, 30,000, 20,000, i t. d. Osoby na Prowincji zamieszkałe raczą się franko adressować. — *A. Werthejm*, Nr 385 na Krakowskiem Przedmie: w domu W. Ryxa.

Osoba płci żeńskiej, posiadaiąca ięzyk Polski i Niemiecki, życzy przyiąć obowiązek przy iakiem Państwie iadącem w podróż. Wiadomość na Krako: Przed: Nr 377 na 4tem piętrze.

Przy ulicy Grzybowskiej pod Nr 1030 są do naięcia od Sgo Jana na 1szem piętrze 3 POKOJE z salonem, kuchnią, górą, piwnicą, stajnią i wozownią, tamże na dole 4 POKOJE z kuchnią górą, piwnicą, stajnią i wozownią, oraz na 2giem piętrze 2 POKOJE z kuchnią i drwalnią.

W ostatniem ciągnieniu Loterji Liczbowej wygrano w Kantorach podpisanych Terno na 3 numera stawione to iest: 17, 18, 19. LOSSÓW Kupnych do 5 Klassy 39 Loterji w tychże Kantorach aż do chwili ciągnienia, które w dniu 6 Czerwca rozpocznie się, nabyć można, gdy zaś LOSSY NOWE do 1szej Klassy 40 Loterji wraz z Planami iuż w Kantorach tychże znajduią się, raczą zatem Szanowne Osoby, wcześnie zamówić o zatrzymanie tychże samych Numerów iakie sobie życzą, lub takowe zaraz nabyć. — W Warszawie dnia 29 Maia 1832 roku. *Blum* i *Jakubowski* przy ulicy Nowy Świat w domu Towarzystwa Przyiacioł Nauk Nr 1319, zarazem Kantór Głów: w Pałacu Dyrek: Lote: utrzymuiący.

Osoba posiadaiąca wyższe nauki, mogąca udzielić tak ięzyków Klassycznych, Matematyki i innych wiadomości do 5tej klassy, a gdyby i posiadał muzykę fortepjanu, żonaty, lub kawaler, a od wakacji życzący wyiechać na wieś, zechce się zgłosić do Instytutu Towarzy: Dobroczynności do Pisarza Rymarzewicza, a tam poweźmie dalszą wiadomość.

Przy ulicy Miodowej w w pałacu pod Nro 493 sytuowanym, od dnia 1go Lipca 1832 roku, są do naięcia rocznie, lub kwartalnie, w różnych położeniach z wszelkiemi wygodami, mieszkania większe z kuchniami, drwalniami, piwnicami, stajniami, wozowniami i górami do suszenia bielizny, zaś mniejsze, czyli kawalerskie tylko z drwalniami. Są także do naięcia separatne, obszerne i suche piwnice, na skład Win, i różnych trunków dogodne. Wiadomość u Rządcy powyższego pałacu.

☞ Kilkanaście PANIEN, które posiadaią biegłość w robieniu stroiów, mogą być umieszczonemi za przyzwoitem wynadgrodzeniem przy podobnem zatrudnieniu. Bliszą wiadomość powziąść m żna w sklepie przy ulicy Krakowskie Przedmieście pod Nro 444.

W Zamku Królewskim są do sprzedania najpiękniejsze KLACZE gniade, z tych iedna źrebna z najpiękniejszym ogierem Arabskim, z szorami pięknemi wyzłacanemi. Wiadomość w Zamku u Kuczera Wojciecha.

Dziś rano ciepła stopni 8. Wczoraj w połud: 16.
TEATR NARODOWY. Jutro *Fra Djawolo.*

Jutro w uroczyste święto, Kurjer nie wyjdzie.